

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Y. împotriva Norvegiei – 56568/00

Hotărârea din 11.02.2003 (Secția a III-a)

Art. 6

Art. 6 § 2

Prezumția de nevinovăție

Constatarea făcută de o instanță în cadrul unei proceduri civile, ulterior achitării pe latura penală, conform căreia pârâtul „a săvârșit infracțiunile”: *încălcare*

În fapt – Reclamantul a fost declarat vinovat de lovire, agresiune sexuală și omor, fiind obligat la plata unei despăgubiri de 100 000 de coroane norvegiene părinților victimei. Acesta a sesizat curtea de apel care, după ascultarea martorilor, l-a achitat acceptând verdictul juriului. A doua zi, după ascultarea pledoariilor avocaților din partea reclamantului și a părinților victimei, curtea de apel a confirmat decizia de acordare a unei despăgubiri. Instanța a reținut că era clar că „toate probabilitățile indicau că reclamantul a săvârșit infracțiunile” și a considerat „clar probabil” că reclamantul a „săvârșit infracțiunile”. Comitetul de selecție a recursurilor de la Curtea Supremă i-a refuzat reclamantului formularea recursului, deși acesta avea ca obiect examinarea mijloacelor de probă, dar i-a acordat această permisiune cu privire la contestarea modului în care s-a desfășurat procedura la curtea de apel și interpretarea pe care această instanță a dat-o dreptului. Curtea Supremă a respins recursul.

În drept – Art. 6 § 2: faptul că reclamantul a rămas „acuzat” până când achitarea sa rămâne definitivă nu prezintă relevanță pentru cererea de despăgubiri, care se bazează pe Legea din 1969 privind repararea prejudiciilor. O persoană poate fi obligată la plata unei despăgubiri fără să fie angajată răspunderea penală. Chiar dacă victima alege să conexeze cererea de reparație procedurii penale, cererea se consideră în continuare ca fiind „civilă”. De altfel, așa a și considerat-o Curtea Supremă. Prin urmare, cererea de despăgubiri nu a fost considerată ca fiind o „acuză în materie penală”, conform dreptului intern. În ceea ce privește natura procedurii, cererea trebuia examinată în baza principiilor specifice normelor de drept în materie de răspundere civilă. Soluția pronunțată în procedura penală nu era decisivă pentru cererea civilă; problema reparației trebuia să fie supusă unei analize juridice diferite, bazate pe criterii și cerințe în materie de probe care, sub diverse aspecte importante, diferă de cele aplicabile în domeniul răspunderii penale. Faptul că un act care poate da naștere unei acțiuni civile reunește și elemente constitutive obiective ale unei infracțiuni nu constituie un motiv suficient pentru a-l considera pe pârât ca fiind „acuzat de o infracțiune”. De asemenea, faptul că probele prezentate în procesul penal servesc la stabilirea consecințelor faptei în domeniul civil nu justifică o astfel de concluzie. Altminteri, art. 6 § 2 ar avea ca efect indezirabil lipsirea victimei de posibilitatea de a cere o despăgubire, ceea ce ar constitui o limitare arbitrară și disproporționată a dreptului său de acces la o instanță. O interpretare așa de largă nu ar fi susținută nici de textul art. 6 § 2, nici de vreo convergență a sistemelor juridice naționale din statele contractante. Prin urmare, achitarea nu trebuie să împiedice stabilirea, pe baza unor cerințe mai puțin stricte privind probele, a unei răspunderi civile care presupune

obligatia de a plăti o despăgubire pentru aceleași fapte. Cu toate acestea, dacă decizia internă pronunțată în acțiunea civilă ar conține o declarație privind răspunderea penală a pârâtului, atunci s-ar ridica o problemă ce intră sub incidența art. 6 § 2 din Convenție. În prezenta cauză, trebuie cercetat dacă, prin modul lor de acțiune sau prin limbajul folosit în motivare, instanțele interne au creat între procedura penală și acțiunea în despăgubiri care i-a urmat o legătură vădită care să justifice includerea acțiunii în despăgubiri în sfera de aplicare a art. 6 § 2. Curtea de apel a considerat că era „clar probabil că [reclamantul a] săvârșit infracțiunile”, iar Curtea Supremă, care a confirmat această hotărâre folosind totuși o formulare mai circumspectă, nu a remediat această problemă. Formularea folosită depășește cadrul civil și astfel s-a pus la îndoială temeinicia achitării, ceea ce a creat o legătură suficientă cu procedura penală anterioară. Prin urmare, art. 6 § 2 este aplicabil acțiunii în despăgubire și a fost încălcat.

Concluzie: încălcare (unanimitate).